

Wouter II van Egmond (4 generaties)

1. **Wouter II van Egmond**, geb. ca. 1283 in het slot Egmond op de Hoef, (zoon van **Gerard II van Egmond** en **Elisabeth van Strijen**) ovl. 3 Sep 1321, begraven in de abdijkerk van Egmond.
Hij volgde in 1312 zijn broeder Willem III van Egmond op in diens meeste bezittingen.
In de Ned. Leeuw 1938, pag. 60 worden als zijn lenen opgesomd: Warmenhuizen, Harenkarspel, Huisduinen, het halve ambacht van Petten, de Zijp, de helft der sluizen te Nieuwendoren en de Ketelduinen (aan de Zijpe) benevens enkele andere.
In 1312 gaf hij het door zijn broeder gestichtte klooster in de Hout bij Haarlem aan de Sint Jansheren aldaar, op voorwaarde dat hij levenslang het vruchtgebruik zou behouden van de goederen bij Crayenhorst en in Coudenhove, bij Delft, welke zijn broeder aan deze nieuwe stichting gegeven had.
In voornoemd jaar werd hij door de abt van Egmond met de abdijlenen beleend (Warmenhuizen, Harenkarspel en Huisduinen) en sloten zij een verdrag over hun wederzijds rechtsgebied.
Hij nam in 1315 met 60 man deel aan de krijgstoct naar Vlaanderen.

Hij trouwde met **Beatrijs van de Doortoghe**, ook bekend als Beatrijs van de Doirtoghe of Doertoghe, geb. ca. 1290, (dochter van **Dirk van de Doortoghe** en **Ermengaard van Naaldwijk**) ovl. 11 Sep 1323, begraven Sep 1323 in de abdijkerk van Egmond.
Zij was wellicht rond 1290 geboren, aangezien zij in 1309 nog onder voogdij stond.
Zij werd als erfdochter van haar vader op 26 jan.1306 beleend met de woning te Doortoghe (onder Monster) met 30 morgen lands en de ambachten Zegwaard en Zevenhuizen, waarvoor zij 450 pond Hollands aan de graaf betaalde.
Zij werd naast haar man begraven.

Ned. Leeuw 1926 kol. 237:

Heer Dirc en vrouw Ermegaerd wonnen jcvr. Beatrys, die in 1306 door de graaf van Holland, na doode haars vaders, beleend werd met diens leenen (Reg. Hann blz. 19 met verkeerde dag en jaar), en in datzelfde jaar door de abt van St. Paulus te Utrecht met de tienden van Zevenhuzen. Nog in 1309 stond zij onder voogdij van haar stiefvader Willem van Leyden en van haar oom Florene van der Doortoghe, doch kreeg in 1317 een lijftocht van 200 pond 's jaars haar door haar echtgenoot op de visserij en de tienden van Harenkarspel en Warmenhuizen gemaakt. Deze echtgenoot was Wouter II, heer van Egmond als erfgenaam van zijn broeders in 1312, overleden in 1321. Zijn vrouw stierf 11 September 1323. Zij zetten het geslacht der heren van Egmond voort.

Kinderen:

- + 2. i **Jan I van Egmond** geb. ca. 1310.
- + 3. ii **Gerrit van Egmond** geb. ca. 1320.
4. iii **Wouter van Egmond**.
Hij is vermeld in 1359 in een zoenbrief met Delft.
5. iv **Ida van Egmond**.
Zij trouwde met **Willem van der Duijn**.
6. v **Sofia van Egmond**.
Non te Leeuwenberch, vermeld in 1351 (Holl. Leenk. 23 fol.10).

Tweede Generatie

2. **Jan I van Egmond**, geb. ca. 1310,¹ ovl. 28 Dec 1369, begraven in de kerk te IJsselstein.
Hij is geboren in ca. 1310, want in dec. 1327 is er sprake van dat hij "corteliken zine jaeren hebben zoude" en dan leenhulde zou moeten doen (Holl. Leenk. 37 fol.19).
Hij was leenvolger van zijn vader.
Hij komt voor het eerst voor in 1328 onder de edelen, die graaf Willem III naar Vlaanderen vergezelden om de graaf van dat land tegen de oproerigen uit Brugge en omstreken te helpen.
In augustus van dat jaar is hij aanwezig in de slag bij Cassel, waar met behulp van de Fransen de opstandelingen verslagen werden.
Op 31 maart 1331 tochtte hij zijn vrouw aan de tienden van Huisduinen en de tienden van Zegwaard (Holl. Leenk. 2 fol.71 en Holl. Leenk. 1 fol.68v). Zij zullen kort voor

die dag gehuwd zijn.

Heer Jan was zeer in aanzien bij de graven Willem IV en V en Albrecht, hun partij toegedaan en met zijn broeders onder de voormannen van de Kabeljauwen.

In 1343 werd hij met anderen gecommiteerd om tijdens een afwezigheid van de graaf het land te bestieren.

Van augustus 1344 tot augustus 1345 bewaarde hij het grafelijk slot Nieuwendoren in Enigenburgh in West-Friesland; het is niet gebleken of hij de noodlottige slag bij Stavoren bijwoonde.

Daarna vinden wij hem in de omgeving van Willen V; in 1348 als raad.

In 1350 verbindt hij zich met de heer van Arkel, met zijn broeder Gerard en anderen om de graaf te steunen tegen de Hoekse partij onder leiding van de Bredero's en Wassenaers.

Het is bekend dat de twisten tussen de graaf en zijn moeder leidden tot een scheepssrijd op de Maas bij Zwartewaal op 4 aug. 1351. Jan van Egmond vocht mee in deze strijd.

De gravin-moeder werd verslagen en vluchtte naar haar zuster, de koningin van Engeland, wier man trachtte de vete bij te leggen, waartoe hij een gezantschap vroeg. Willem V zond als zodanig oa. heer Jan van Egmond naar Engeland.

In 1355 besloot de graaf de bisschop van Utrecht, Jan van Arkel, die zich met gravin Margaretha verbonden had, aan te vallen en verzekerde zich daartoe van de hulp van enige Stichtse heren, oa. de heer Arent van IJsselstein, de schoonvader van heer Jan van Egmond. Deze laatste versloeg in de nu gevolgde krijg de burgers van Bunschoten. Hij hervatte, na de winter, in 1356 de oorlog door het kasteel van Steven van Nyevelt op last van de graaf te belegeren. Na zeven weken nam hij het in, waardoor de oorlog ten einde kwam.

Nog in hetzelfde jaar werd heer Jan met zijn broeder Gerrit door Willem V tot stadhouder van Holland benoemd.

Na de krankzinnigheid van de graaf verleende hij steun aan diens broeder Albrecht, bij wie hij oa. in 1358 als raad voorkomt.

In 1359 tekende hij, als een der hoofden van de Kabeljauwse partij, een zoenbrief met Delft.

Tot zijn dood vindt men hem verder in de omgeving van de hertog.

Wat zijn verhouding met de abten van Egmond aangaat het volgende.

Hij schijnt met zijn handlangers Gerard van Heemskerk en Wouter van Meresteijn onder het bewind van abt Hugo van Assendelft, vooral in de jaren 1360 en 1361, het klooster veel overlast te hebben bezorgd door gewelddadig tegen de bewoners en bezittingen op te treden, zodat hij in 1360 door de te Avignon zetelende paus Innocentius VI gedaagd werd en eindelijk in 1366 door diens opvolger in de ban werd gedaan. Later schijnt deze echter opgeheven te zijn, want na zijn dood op 28-12-1369 werd hij in de kerk te IJsselstein begraven.

getrouwd < 31 Mrt 1331, **Guyote van Amstel**, ook bekend als Guyote van IJsselstein, (dochter van **Arnold van IJsselstein** en **Maria van Avesnes**) ovl. 1374.

Zij bracht als erfdochter de rijke goederen van IJsselstein in het geslacht van Egmond.

Zij was in 1370 nog in leven (Nassau Domeinraad no.8375 fol.2).

20.5.1330: Gijsbert, heer van IJsselstein, Arnold van IJsselstein, ridder, en Jan van Egmond, maken huwelijksvoorwaarden tussen de laatste en jonkvrouwe Guyotte, dochter van heer Arnold van IJsselstein.

20.5.1330: Willem, graaf van Holland, belooft in aansluiting op de brief van 6.1.1309 (zie aldaar), jonkvrouwe Guyotte, gehuwd met Jan van Egmond, in het bezit te stellen van het huis te IJsselstein, indien heer Arnold van IJsselstein geen zoons nalaat.

21.9.1347: Guyotte, vrouwe van Egmond, beleent Hendrik van Harmelen met al het goed dat hij hield van haar moeder, vrouwe van IJsselstein.

5.4.1363: Johannes Wijnt, notaris, geeft op verzoek van heer Jan van Egmond en IJsselstein transsumpt van de brieven d.d. 14.8.1311, 18.10.1343, 28.10.1343 en 28.6.1347.

11.6.1364: Deken en kapittel van Oudmunster te Utrecht geven aan heer Jan, heer van Egmond en IJsselstein, en vrouwe Guyotte zijn vrouw, gedurende haar leven het gerecht, cijns en grote en kleine tienden in de Achtersloot in pacht.

12.9.1364: Albrecht, hertog van Beieren, ruwaard van Holland, beleent vrouwe Guyotte, vrouwe van IJsselstein en Egmond, zijn nicht, met alwat haar vader, heer van IJsselstein, van de grafelijkheid van Holland in leen hield.

Kinderen:

+ 7. i **Arend van Egmond** geb. ca. 1340.

+ 8. ii **Willem van Egmond** geb. 1365.

+ 9. iii **Gerrit van Egmond**.

10. iv **Albrecht van Egmond**, ovl. > 1389.

Hij werd met zijn broer Gerrit in 1370 door zijn moeder beleend met erf en tienden "te Hermalen, an die Broydiic, in Kamerick, in Gerwerscoep, op Bylener en in Haviwicc".

Zij heten daar de jongste zonen!

Op 5 juni 1386 werd Gerrit beleend met het goed dat Albrecht had gehad en wel door hun broeder Arend, heer van Egmond, ten overstaan oa. van de broeders Heer Willem en Albrecht.

Albrecht werd kanunnik te Utrecht en leefde nog in 1389.

+ 11. v **Beatrix van Egmond.**

+ 12. vi **Bertha van Egmond.**

+ 13. vii **Maria van Egmond.**

14. viii **Catharina van Egmond.**

Zij trouwde met **Bartholomeus Dirksz van Raephorst.**

Heer van Zoeterwoude; hij werd op 14 febr. 1376 met dit ambacht beleend door zijn schoonzuster Elizabeth (van Mieris: Charterboek III, pag.319).

15. ix **Antonia van Egmond.**

Zij was clarisse te 's Hertogenbosch.

16. x **Elizabeth van Egmond.**

Zij droeg op 14 febr. 1376 het ambacht van Zoeterwoude op aan haar zwager Bartholomeus van Raaphorst. Zij was toen weduwe.

Zij trouwde met **Filips van Tetrode**, ovl. < 14 Feb 1377.

17. xi **Griete van Egmond.**

Zij trouwde met **Jan van Almelo.**

Hij komt in 1374 in het Utrechtse voor.

3. **Gerrit van Egmond**, geb. ca. 1320, ovl. ca. 1397/98.

Zie ook het artikel van J.P. de Man in de Ned. Leeuw 1938, pag. 197-201.

Hij werd door zijn oudste broer beleend te Doortoghe.

Baljuw van Rijnland en het land van Woerden in 1357.

Heer Gerrit was een der voormannen van de Kabeljauwen en diende graaf Willem V trouw.

Hij is overleden < 25-10-1398.

(1) getrouwd tussen 1338/57, **Johanna van Raephorst**, ook bekend als Jab Dirc van Raephorst, (dochter van **Dirck van Raephorst** en **Machteld van Oudtshoorn**).

Kinderen:

+ 18. i **Dirk van Egmond.**

19. ii **Willem van Egmond.**

Hij is op 25 okt. 1398 beleend met een leen van Holland.

Hij zegelde als knape op 29 nov. 1411 een acte, waarbij zijn broeder land in Naaldwijk en Monster verkocht (Kloosters Leiden inv.1004, reg.255).

Hij vermaakte reeds op 25 dec. 1408 aan de begijnen te 's Gravenhage een stenen duiventil en op 16 mei 1416 enig land aan dezelfde begijnen, in verband met de uiterste wil van zijn moeder (Sernee: Archieven Kloosters Delfland, reg.33 en 38).

Kinderen:

20. iii **Jacob van Egmond.**

Hij is waarschijnlijk een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder.

Hij werd op 6 dec. 1399 door Albrecht van Beieren beleend met de helft van een huis en hofstede te Haarlem (Holl. Leenk. 52 fol.360v).

Op 19 mei 1403 handhaafde Albrecht hem als schout van Purmerend, na een geschil daarover (Holl. Leenk. 305 fol.34v; zie ook Fruin: Archief van Montfoort, reg.257).

In 1428 werden hij en heer Dirk van Egmond door Jan 'met de Bellen' als zijn neven aangeduid (Handschrift Buchel 314 fol.79, RA Utrecht).

Derde Generatie

7. **Arend van Egmond**, geb. ca. 1340 in Egmond op de Hoef, ovl. 9 Apr 1409, begraven in het klooster te IJsselstein.

Hij erfde van zijn vader de goederen van Egmond en van zijn moeder IJsselstein en aldus werd hij heer van Egmond en IJsselstein.

Raadsheer van Albrecht van Beieren van 1372 en aanhanger der Kabeljauwen. Hij verwierf op 11 aug. 1398 de heerlijkheden van Ameland en hetBilt in leen (van Mieris: Charterboek III, pag.686).

Hij voerde in 1400 het bevel over de Hollandse troepen die naar Friesland togen, doch stond bij de Hoekse graaf Willem VI niet in de gunst.

Hij is begraven in het door hem gestichtte klooster te IJsselstein. Zie ook Karel de Grote reeks 56.

(1) Hij trouwde met **Jolanda van Leiningen**, (dochter van **Frederik VII van Leiningen** en **Jolanda van Gulik-Bergheim**) ovl. 24 Apr 1434.

Gravin van Leiningen.

Zij is bijgezet in de kerk van het dominicanerklooster in Den Haag.

Kinderen:

+ 21. i **Jan II 'met de Bellen' van Egmond** geb. ca. 1385.

+ 22. ii **Willem van Egmond** geb. ca. 1387.

Kinderen:

+ 23. iii **Willem van Egmond.**

8. **Willem van Egmond**,² geb. 1365 in Egmond op de Hoef.

Hij was ridder.

Hij werd in 1370 door zijn oudste broeder beleend met Zevenhuizen (Holl. Leenk. 50 fol.123v), bovendien werd hij in 1400, na overdracht van zijn zuster Beatrix, beleend met 120 pond 's jaars uit de tienden van Zegwaard (Holl. Leenk. 50 fol.318).

Hij kreeg op 3 sept. 1410 vergunning om turf te delven in zijn ambachten te Zevenhuizen en Zegwaard (Holl. Leenk. 55 fol.78).

Hij komt voor in de omgeving van hertog Albrecht en steunde hem in diens tochten tegen de Friezen (oa. 1398) en tegen Workum in 1407.

Hij trouwde met **Machteld van Hemert.**

Kinderen:

+ 24. i **Jan van Egmond.**

25. ii **Arend van Egmond.**³

Hij werd, nog onmondig zijnde, in 1401 beleend met het huis Hamersteijn gelegen bij het huis ter Horst (RA Utrecht, Coll. Booth. fol.17).

Op 5 mei 1405, toen zijn vader werd beleend met huis en hofstede tot Palenstein in het ambacht Zegwaard, werd bepaald dat het leen later op hem zou overgaan (Nassau Domeinraad, no.8375 fol.XVII, los erbij).

Omternt 1409 bepaalde zijn vader dat het ambacht van Zegwaard, met tienden en toebehoren en 100 pond 's jaars, op hem zou vererven (Nassau Domeinraad fol. 42).

De elect Jan van Beieren verpandde hem op 21 febr. 1424 de ambachtsheerlijkheid van Zoetermeer met de renten, visserijen, vogelrijen, enz. voor 5 jaren. Dit was om een bedrag van 100 schilden, dat de hertog hem voor een hengst schuldig was (van Mieris IV, pag.709).

Filips van Bourgondië verleende hem op 17 mei 1439 het recht van de turfmaat in Zegwaard.

Hij was in 1440 hoogheemraad van Schieland.

26. iii **Ott(line) van Egmond**,⁴ ovl. 20 Nov 1485.
Zij kocht in 1451 het slot te Beuningen van Johan van Apelteren en werd er op 14 aug. 1451 door de Heer van Egmond mee beleend (Holl. Leenk. 274, fol.39v).
Zij werd die dag ook met Zegwaard beleend (Ned. Leeuw 1950, pag.179).
In 1436 verklaarde de Heer van Egmond, dat zij de dochter was van zijn oom (RA Utrecht, handschr. Buchel 314, fol.160).

Zij trouwde met **Adriaan van Swieten**, (zoon van **Jan van Swieten** en **Catharina van de Abeele**) ovl. 31 Aug 1486.
Hij was ridder; heer van Opmeer, van de Lier en Zouteveenen. Hij was schout van Leiden. Zie ook de Memorietafel fam. van Swieten in de Lakenhal te Leiden.

9. **Gerrit van Egmond**.⁵

Hij werd in 1370, met zijn broeder Albrecht, door zijn moeder beleend met erf en tienden te Hermalen, enz.

Op 5 juni 1386 kreeg hij het aandeel van Albrecht er ook bij.

Hij was ridder; van 1391-1396 hoogheemraad van Delfland; in 1393 raadsheer van hertog Albrecht van Beieren; in 1394 baljuw van Den Haag en in 1397 baljuw van Medemblik.

In 1398 was hij één van de 14 landbewaarders van Friesland en in 1400 baljuw van Kennemerland en West-Friesland. Op 24 aug. 1404 oorkondde hertog Albrecht: 'dat hij om menigen trouwen dienst aan Heer Gherit van Egmonde ten vrij eigen gaf een stuck land, die Rodeweer, gelegen in het ambacht van de Wateringen: 21 mor, die hij van de grafelijkheid van Holland als recht momber ende voecht van die vrouwe van der Wateringe, sine wittachtige wijve, tot een recht leen te houden plach'.

Heer Gerrit droeg deze 21 morgen dezelfde dag weer op aan zijn zoon Jan.

Hij huwde in of kort voor 1380; toen tochtte zijn vrouw hem aan het huis te Wateringe (Holl. Leenk. 50, fol.310v).

(1) getrouwd in of < 1380, **Wilhelmina van Wateringen**,⁶ (dochter van **Aelbrecht van Wateringen**).

Vrouwe van Wateringen. Hertog Albrecht verzekerde haar op 11 aug. 1388 de visserij te Vlaardingen.

Kinderen:

- + 27. i **Jan van Egmond**.

(2) Hij trouwde met **Henrica van Rodenburgh van Weldam**.

Kinderen:

- + 28. ii **Gerrit van Egmond**.

Kinderen:

- + 29. iii **Albrecht van Egmond**.

11. **Beatrix van Egmond**,⁷ ovl. > 14 Mrt 1389.⁸

Zij is overleden na de vermelde datum en voor 01-01-1403.

Het 1e huwelijk vond kort voor de vermelde datum plaats. Op genoemde datum oorkondden haar ouders, dat zij haar als huwelijksgoed het land tussen de poort van IJsselstein en de IJsseldam hadden gegeven. Dit werd op 18 juni 1355 door graaf Willem V bevestigd (Holl. Leenk. 26, fol.19).

Op 14 mrt. 1389 bevestigde hertog Albrecht de verkoop van zekere renten door Beatrix van Egmond, vrouwe van Vianen.

getrouwd < 24 Apr 1353, **Gijsbrecht van Vianen**,⁹ (zoon van **Hendrik I van Vianen** en **Catharina Gijsberts Uten Goye**) ovl. 21 Aug 1391.

Gijsbrecht noemde zich van Vianen ende van de Goije.

Heer van Vianen en van de Goye; burggraaf van Utrecht (1351). Hij wordt op 24 jan. 1353 door de graaf van Holland met Vianen beleend. Hij is vermeld op 21 mrt. 1355 als raadsheer van graaf Willem V en is vermeld op 30 juni 1356 bij de verzoening met bisschop Jan van Arkel.

Op 18 dec. 1354 krijgt Vianen het recht accijnsen te heffen.

Hij kreeg op 1 jan. 1355, als huwelijksgoed, het land tussen de poort van IJsselstein en de IJsseldam; op 18 juni 1355 bevestigd door graaf Willem V).

Op 22 okt. 1355 wordt vrede gesloten met Jan van Arkel, bisschop van Utrecht.

Hij zegelde op 15 aug. 1361 het testament van Arnoud heer van IJsselstein.

Op 8 april 1370 wordt besloten tot het graven van de Oude Zijrik langs de Zouwendijk naar Meerkerk.

Hij was op 12 mei 1370 en 16 dec. 1372 raadsheer van Albert van Beieren (de ruwaard).

Op 28 okt. 1373 is er toestemming van hertog Albrecht voor afwatering op de Lek bij 'Sluis'. In 1377 wordt een tweede vliet parallel gegraven.

Hij zegelde op 17 mei 1375, samen met zijn broeder Zweder van Vianen, een overeenkomst van bisschop Arend van Hoowe met het Nedersticht.

In 1388 wordt Meerkerk en verder het land van Vianen en Ameide geplunderd en met de grond gelijk gemaakt door Otto van Arkel.

In 1390 is er slag bij Lakerveld tussen de Gorcumers en Hendrik van Vianen.

Het huwelijk vond kort voor de vermelde datum plaats.

Kinderen:

+ 30. i **Hendrik II van Vianen** geb. ca. 1357/58.

+ 31. ii **Jan van Vianen**.

+ 32. iii **Maria van Vianen**.

+ 33. iv **Heilwich van Vianen**.

34. v **Geertruid van Vianen**.

Het is niet geheel zeker of zij een kind van dit echtpaar is.

12. **Bertha van Egmond**,¹⁰ ook bekend als Baerte van Egmond, ovl. ca. 1413.

Zij is op 16-08-1393 beleend met Slijckplack en Coerenweert in de Mauriker maalschap (zie GN 1968 blad 252).

De borgen voor de huw. voorwaarden met Gerrit van Culemborg waren onder meer: heer Gijsbert van IJsselstein, heer Otto van Leijenberg, Willem van Egmond, Jan van Almelo, Jan van den Vliet en Elias van Woudenberg.

(1) getrouwd in het slot Egmond op de Hoef, **Walraven van Brederode**, geb. 1339 in slot Brederode te Santpoort, (zoon van **Dirk III van Brederode** en **Beatrix van Valkenburg**) ovl. Jul 1369, begraven Jul 1369 in het koor van de Carmelieten te Haarlem.

Het huwelijk met Bertha van Egmond bleef kinderloos.

(2) getrouwd 1371, **Gerrit I van Culemborg**,¹¹ ook bekend als Gerard (Geert) van Culemborg/Cuylenburg, (zoon van **Hubert II van Culemborg** en **Jutte Peters van de Leck**) ovl. 28 Mei 1394.

Vermeld als knape in 1340 en ridder in 1371.

Hij was heer van Culemborg (1347-1377), van de Leck, Werth en Werterbrug (1352).

Hij was leenman en borg en raadvriend van de hertog van Gelre; hij werd op 25 mrt. 1379 door de hertog van Gelre beleend met de goederen van zijn broeder Johan II. Hij kocht op 21 jan. 1390 'de Steenwaard' bij Honswijk.

De overlijdensdatum blijkt uit de rekening van 1394 blz. 28.

Kinderen:

+ 35. i **Hubert III van Culemborg**.

+ 36. ii **Johan III van Culemborg**.

37. iii **Zweder van Culemborg**, ovl. 22 Sep 1433 in Bazel, Zwitserland.¹²
Hij werd in 1425 bisschop van Utrecht.

38. iv **Arend van Culemborg**, ovl. 7 Mrt 1439.¹³
Sedert 1420 pastoor te Schalkwijk; in 1426 kanunnik te Utrecht Hij is overleden kort voor de vermelde datum (toen te Schalkwijk zijn opvolger werd benoemd).

+ 39. v **Peter van Culemborg**.

- + 40. vi **Gerrit van Culemborg** geb. 1381.
41. vii **Bertha van Culemborg**, geb. 1377/78, ovl. ca. 1457.
Uit de Culemborgse Rekeningen blijkt dat in het boekjaar 1377-1378 een dochter werd geboren op donderdag voor Sint Michiel. Zij werd vermeld in bovengenoemde rekeningen in 1399. Op 23 juni 1423 erkende zij van haar broeder heer Johan III haar erfdeel ontvangen te hebben. Zij is ongehuwd overleden, 80 jaar oud.
- + 42. viii **Jutte van Culemborg**.
43. ix **Mechteld van Culemborg**, gedoopt 1382.¹⁴
Zij is gedoopt op dinsdag na beloken Pasen in 1382.

Zij trouwde met **Johan Engelbrechtsz Sobbe**.¹⁵
Heer van Elberfeld en Velgyst.
44. x **Margriet van Culemborg**,¹⁶ geb. 1384.
In 1418 was zij abdis te 's Hertogenbosch; zij deed haar professie daar op 13 mei 1399.

13. **Maria van Egmond**.

Zij trouwde met **Philips IV van Wassenaar**, geb. 1359 ?, (zoon van **Dirk van Wassenaar** en **Machteld Oem**) ovl. 5 Dec 1428 in Wijk bij Duurstede, begraven in het Dominicaner-klooster in Den Haag.
Heer van Wassenaar; burggraaf van Leiden.
Hij is medeplichtig aan de moord op Aleida van Poelgeest in 1392. Zijn goederen werden verbeurd verklaard. In 1396 begenadigd, kreeg hij in 1400 zijn heerlijkheid Wassenaar en Zuidwijk in vrije eigendom.
Hij werd vanaf 1420 gevangen gehouden.

Kinderen:

45. i **Diderik van Wassenaar**, ovl. 9 Mrt 1465.
In 1416 verkreeg hij het kanonikaat van St. Jan te Utrecht. Sinds 1422 staat hij aan het hoofd van de Proosdijlanden. Hij was Proost van St. Jan.
- + 46. ii **Hendrik van Wassenaar**.

18. **Dirk van Egmond**, ovl. 24 Dec 1430.

Ridder voor 1401.

Heer van de Doortoghe; hij werd in 1408 door zijn neef Arend van Egmond met de hofstede te Doortoghe beleend.

Op 18 nov.1429 confirmeerde Jacoba van Beieren dat hij tot een recht leen hield: 16 morgen land te Hageambacht, 10 morgen land in Rijswijckerambacht, 18 morgen land in het ambacht van Alphen en een tiende in Naeldwijck (Holl. Leenk. 62 fol.111v).

"Op ten Heijligen Kerstavont Anno XXX (=1430) overmits dat gebod, datter gedaen wort van mijne Genadige vrouwe wegen, dat een yegelick die leen van haer helt en an haer niet versocht hadde, soude comen ende doen haer hulde ende manscip van siin leengoederen als hij sculdich waer, soe is daer gecomen Heer Dirc van Egmonde ende heeft an derselve mijn genadighe vrouwe van Hollant versocht ende zij heeft hem verlijet, behoudelick enen yegelicke siin recht dat huijs tot Liesveld, enz.

Te houden na inhout der ouden hantvesten ende brieven, die daer of siin.

Presentibus consilis 24 December 1430".

Hij is overleden tussen 24-12-1430 en 18-06-1432.

getrouwd < 9 Apr 1410, **Henrica van Liesvelt**, geb. > 1383, (dochter van **Gerrit van der Woert** en **Sophia van Heukelom**) ovl. > 9 Jul 1432.

Het huwelijk vond plaats voor de vermelde datum, want op die dag verlijftochtte Dirk van Egmond zijn vrouw.

Samen met haar kinderen verkocht zij op 9 juli 1432 aan het Convent der Regulieren van Bethaniën te 's Gravenzande 13 morgen land in Monsterambacht (Sernee; Kloosters in Delfland, reg.85, pag.234).

Kinderen:

+ 47. i **Johanna van Egmond.**

48. ii **Henderica Fije van Egmond.**

Zij is vermeld op 5 sept. 1430 in het testament van haar vader, waarbij zij goederen onder Heukelom kreeg.

Zij trad op 9 juli 1432 nog met haar moeder op.

Vierde Generatie

21. **Jan II 'met de Bellen' van Egmond**, geb. ca. 1385, ovl. 4 Jan 1451 in op zijn slot te Egmond aan de Hoef, begraven in de kapel van zijn slot te Egmond.

Hij had de bijnaam 'met de Bellen' wegens een met bellen versierde gordel, welke hij in de strijd droeg.

Hij komt voor het eerst voor in 1405 als hij, 'die joncheer van Egmont', nog bij het leven van zijn vader met twintig man tegen Hagestein wordt opgeroepen; het is echter niet gebleken of hij mee ging.

Evenals zijn vader zal hij in twist zijn geraakt met graaf Willem VI, daar hij zijn leven lang de Kabeljauwse tradities van zijn geslacht volgde.

Op 24 juni 1408 bezegelde hij de brief, waarbij zijn vader zich met de graaf verzoende.

Na de dood van zijn vader op 9 sept. 1409 volgde hij deze op in de Egmondse en IJsselsteinse bezittingen en werd aldus een der machtigste edelen uit het graafschap.

Hij was ambachtsheer van de lage heerlijkheid Breul tot 15-04-1413.

De dag voor zijn huwelijk met Maria van Arkel had zij van haar oom, hertog Reinald IV van Gelre, 6000 franse kronen als huwelijksgift gekregen.

Dit huwelijk met een dochter uit het geslacht, dat aan het hoofd van de Kabeljauwse partij en van het verzet tegen Willem VI stond, zou voor heer Jan gewichtige gevolgen hebben, al kwam er ook op de dag van het huwelijk een verdrag tussen Holland en Arkel tot stand.

Voorlopig bleef Jan nog raad van de graaf van Holland (oa. op 20-06-1410) en deed deze op 03-10-1411 uitspraak in de twisten tussen de heer van Egmond en de abdij, waarbij eerstgenoemde aanzienlijke rechten kreeg, oa. het erfleen van de hoeve waar het slot op stond, het hoog en laag rechtgebied in die streken, enz.

In het volgende jaar verbonden Arkel en Gelre zich weer tegen Holland, maar de vrede werd spoedig gesloten, zodat de verhouding met Egmond goed bleef en deze nog op 24-05-1413 onder de Hollandse raden wordt genoemd.

Intussen had graaf Willem vernomen dat sommige zijner edelen hem wilden doden en daagde daarom op 02-02-1414 heer Jan van Egmond voor zich. Deze gaf daaraan geen gevolg, de zaak bleef hangende, maar hij schijnt het veiliger gevonden te hebben het land te ruimen en een wijkplaats te zoeken in Luik, van waar hij op 15-03-1416 aan de graaf een brief zond. zes weken later (op 05-05-1416) beval Willem VI de Egmondse goederen in beslag te nemen, hetgeen geschiedde.

Overall werden nu bewaarders en rentmeesters aangesteld en een krijgstoet tegen IJsselstein uitgeschreven, maar kort daarop volgde een verzoening en de dood van Egmond's vijand Willem VI (mei 1417). Egmond en zijn broeder bezetten daarop het slot te IJsselstein weer, maar gaven het bij verdrag aan Jacoba over, die het liet verwoesten. De Egmonds verbonden zich toen met Jacoba's eierzuchtige oom Jan van Beieren, welke zich reeds van de hulp van Gelre had verzekerd. Egmond maakte zich bij verrassing van het Arkelse Gorkum meester en verdreef er de Hollandse bezetting. Jacoba snelde echter toe en nam de stad na een hardnekkig beleg in. De Egmonds vielen in haar handen, maar schijnen bij de voorlopige verzoening met Jan van Beieren losgelaten te zijn.

In de volgende jaren van verwarring (1419-1420) komt Jan met zijn broeder als getrouw helper van Jan van Beieren voor.

Intussen was heer Jan in nieuwe twisten geraakt met het klooster van Egmond en had abt Gerard van Ockenberg gedwongen op 30-04-1419 de wijk te nemen naar Utrecht, terwijl hij Jan van Beieren er toe bracht bij het pauselijk hof een klacht tegen de abt in te dienen. Terwijl dit nog hangende was, overleed abt Gerard in 1424 en werd opgevolgd door Willem van Matenesse, die door de heer van Egmond gevangen werd gezet op het kasteel Rosendaal bij Arnhem en vervangen werd door Gijsbert van Vliet, een der creaturen van heer Jan. Abt Gijsbert moest echter in 1427 het veld ruimen voor Matenesse, die later een compromis met de heer van Egmond zou sluiten.

Intussen was in 1423, na de dood van Reinald IV, de oudste zoon van heer Jan van Egmond, Arnout die toen dertien jaar was, tot opvolger aangewezen en werd heer Jan voogd voor zijn zoon over Gelre en Zutphen, maar slechts voor korte tijd.

In de troebele tijden, waarin Holland in dit tijdperk verkeerde, schijn heer Jan grote sommen aan de landsheren te hebben voorgesloten, zodat hij het slot en de heerlijkheid Leerdam en Buren in pand kreeg en in 1429 met Filips van Bourgondië een afrekening maakte, waarbij de schuld aan de heer van Egmond op het aanzienlijke bedrag van 40.000 schilden bepaald werd. Ook kreeg hij nog Bakkum en andere goederen in leen.

Na nog allerlei twisten met het klooster werd eindelijk in 1439 tussen hem en abt Willem van Matenesse een zoen getroffen, onder goedkeuring van paus Eugenius IV, uitgesproken door de hertog van Bourgondië.

De heerlijkheid van Egmond werd daardoor geheel van het klooster afgescheiden, onder protest echter van de abt. Aangezien de zaak blijkbaar toen allesbehalve regelmatig in haar werk is gegaan, duurden de twisten nog jaren, hetgeen nog verergerd werd door de onenigheden onder de kloosterbroeders.

Heer Jan liet - naar sommigen willen om het aanzien van het klooster te verzwakken - de kapel in zijn slot vergroten en verbond er een kapittel van zes kanunniken

aan.

Na zijn dood liet zijn kleinzoon Jan boven zijn graf een tombe oprichten.

(1) getrouwd 24 Jun 1409, **Maria van Arkel**, (dochter van **Jan V van Arkel** en **Johanna van Gulik**) ovl. 19 Jul 1415, begraven in het koor van de kerk in IJsselstein.

Zij was door Jan II van Egmond geschaakt.

Das Geschlecht derer von Arkel war um 1400 eines der angesehensten in der Grafschaft Holland. Neben dem Gebiet, in dem die Städte Gorkum, Leerdam, Heukelom und Asperen liegen, verfügte es über Besitzungen im Herzogtum Geldern, in Brabant, Limburg, Seeland, Bar, Utrecht und selbst in Frankreich, die reiche Erträge einbrachten (Abr. Kemp: Leven der doorluchtige Heeren van Arkel ende Jaarbeschryving der stad Gorinchem ect. (Gorinchem 1656), S. 208-210, 238, 239; Auctoris incerti de vita et rebus gestis dominorum de Arkel ap. A. Matthaeus: Veteris aevi Analecta ect. V. (Hagae-Comitum 1738), S. 238. NN 39-40). Johann V von Arkel wurde durch die Statthalterschaft von Holland, Seeland und Friesland (1389-1399) zum mächtigsten und einflußreichsten holländischen Edelmann. Im Jahre 1376 heiratete er Johanna, die Schwester des Herzogs Wilhelm von Geldern-Jülich (†1402).

Kinderen:

49. i **Arnold van Egmond**, geb. 14 Jul 1410, ovl. 23 Feb 1473 in Grave (Noord-Brabant), begraven in de St. Elisabethskerk te Grave.
Hertog van Gelre en graaf van Zutphen (25 jun 1423-1465 en 1471-1473) als opvolger van oudoom Reinald IV; graaf van Kessel en graaf van Egmond.
Hij kwam in conflict met keizer Sigismund en raakte door de vele moeilijkheden zeer in de schuld; in 1450-1452 ondernam hij een reis naar Palestina.
Hij werd op 9 jan. 1465 door zijn zoon Adolf gevangen genomen in het slot Buren en later door Karel de Stoute bevrijd. Adolf doet op 19 nov. 1465 gedwongen afstand.
Hij verpandde op 7 dec 1472 zijn hertogdom voor 300.000 rijnsse guldens aan Karel de Stoute.

(2) getrouwd 23 Jul 1423 in Kleef, Duitsland, **Catharina van Kleef**, geb. 25 Mei 1417, (dochter van **Adolf I van Kleef** en **Maria van Bourgondië**) ovl. 10 Feb 1479 in Lobith (GE), begraven in het karthuizerklooster te Grave.

Zij was een nicht van hertog Philips III van Bourgondië (1396-1467).

Partner **Katherina van Straesborch**, (dochter van **Johannes van Straesborch**).

50. ii **Willem van Egmond**, geb. 26 Jan 1412, ovl. 19 Jan 1483 in Grave (Noord-Brabant), begraven in Grave (Noord-Brabant).
Hij is begraven in Grave naast zijn broeder, hertog Arnold van Gelre.
Heer van IJsselstein door erfenis van zijn oom Willem van Egmond en van Egmond, Leerdam, Haastrecht en Schoonderwoerd (1451) door erfenis van zijn vader en als gevolg van deling met zijn broeder.
Willem, die in 1444 van zijn broeder de heerlijkheid Mechelen had gekregen, moest deze in 1459, nadat er een twist was gerezen over het rechtmatige van dit bezit, overdragen aan de maarschalk van Brabant, Jan van Wesemael, die Mechelen bij zijn dood in 1462 aan Karel de Stoute naliet.
De beide broeders gingen tezamen met een groot gevolg naar het Heilige Land en werden op deze reis te Rome door paus Pius II (1458-1464) plechtig ontvangen.
Willem steunde zijn broeder, de hertog van Gelre, voortdurend, ook tegen diens zoon Adolf en heeft zich van 1459 tot de dood van de ongelukkige hertog (1473) diens lot aangetrokken, daarin vooral gesteund door zijn zoons Jan en Frederik en de hertog van Kleef.
Toen eindelijk in 1473 Karel de Stoute na de dood van hertog Arnold, terwijl hij Adolf in gevangenschap hield, zich als hertog van Gelre had laten huldigen benoemde hij de heer van IJsselstein tot stadhouder van het hertogdom.
Hierdoor kwam de partij, die hertog Arnold had aangehangen weer aan het bewind en bleef dit tot de dood van de stadhouder, toen zij plaats moesten maken voor Adolf's zoon Karel met wie de strijd tegen de Bourgondiërs, welke een halve eeuw zou duren, een aanvang nam.
Heer Willem was in 1478 op het kapittel te Brugge ridder van het gulden Vlies gemaakt.
Zijn portret komt voor op een glas in de St. Romboutskerk te Mechelen.
Het is niet geheel zeker of Frederik en Hendrika bastaarden van hem zijn; Nicolaas en Hendrik zijn dat wel.

Aantekening:

Repertorium op de Cuykse lenen in Holland, Het Sticht en Gelre, 1129-1649 - IJsselstein:

52. Het gerecht (1319: hoog en laag, put en galg) in Eiteren aan beide zijden van (1319: en in) de IJssel, tijm, veer, visserij (1319: en waarden, strekkend aan de ene zijde van de IJssel van Opburen tot Snodelhoek en aan de andere zijde van Oudegein tot Fellenoord, zoals de leenheer houdt van het Sticht, dat verkreeg van het Rijk):

11-4-1436: Heer Willem van Egmond, heer van IJsselstein, LRK 114 fo 45.

21-1-1453: Heer Willem, broeder van Gelre, heer van Egmond, IJsselstein en het land van Mechelen, bij dode van Willem, zijn oom, wiens belening wordt betuigd, omdat hij destijds geen akte kreeg, LRK 118 c.Nd.Holland fo 7-8.

13-5-1469: Frederik van Egmond, jongere zoon, bij overdracht door Willem, raad en kamerling, zijn vader, met diens lijftocht op f400,- rijns, LRK 118 c.Nd.Holland fo 8-9.

Urgroßvater des niederländischen Freiheits- und Goetheschen Dramenhelden Lamoral Graf von Egmond (1522-1568). Übrigens: Es ist sowohl die Schriebweise mit '-d' als auch mit '-t' am Ende von 'Egmond' möglich. Beide Schreibweisen sind bei der Nachkommenschaft in Gebrauch.

Partner **Aleid Kreijnck**.

Partner **Margaretha**, (dochter van **Evert** en **NN van Kijfhoek**).

Door haar plotselinge overlijden is een huwelijk met Willem van Egmond niet doorgegaan; diens gevolg wendde hij zich tot de Ridderschap van Holland en West-friesland met verzoek dat deze zijn zoon voor een schildboortig edelman uit een clandestien huwelijk geboren zouden houden. Gemelde ridderschap willigde dit op 3 juni 1482 in.

(3) getrouwd 22 Jan 1437, **Walburga van Meurs-Saarwerden**, (dochter van **Frederik III Walraven van Meurs** en **Engelberta van Kleef**) ovl. 8 Mei 1459, begraven in het Predikherenklooster (kloosterkerk) in Den Haag.

Zij was vrouwe van Baer en Lathum en gravin van Mors. Haar directe afstamming voert terug tot ca. 1250.

Kinderen:

51. iii **Jan van Egmond**, ovl. < 20 Jun 1468.¹⁷
Hij was een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder.

52. iv **Pieter van Egmond**.
Hij is een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder. Hij was rigter van de Veluwe in 1463 en deed op 19-07-1470 hiervan afstand.

(1) Hij trouwde met **Baerte van Zutfen**.

Partner **Hendrika Wijnaltdochter**.

Na de geboorte van Gijsbrecht is zij met Pieter van Egmond gehuwd.

22. **Willem van Egmond**, geb. ca. 1387, ovl. 31 Dec 1451, begraven in de kerk te IJsselstein.

Ambachtsheer van de lage heerlijkheid de Breul vanaf 15-04-1413 (eveneens van zijn broeder Jan ontvangen).

Hij volgde in de eerste twintig jaar van de 15e eeuw de veelbewogen levensloop van zijn broeders en was tenslotte met dezen een van de getrouwe helpers van de elect Jan van Beieren, die hem in 1421 tot tesorier en stadhouder van Holland aanstelde; een betrekking, welke hij in de volgende jaren meermalen vervulde, wanneer de hertog buitenlands was (in 1423 en 1424).

Ook had hij zitting in de hertogelijke raad en was in 1424 bewaarder van Friesland.

Na de dood van Jan van Beieren op 06-01-1425 werd hij met Jacob Gaesbeek, heer van Abcoude, tot ruwaard aangesteld en was in datzelfde jaar wederom tesorier en raad.

Hij werd in 1428 door Filips van Bourgondië in de nieuw gevormde Raad der Negenen opgenomen.

In 1436 werd hij bij overdracht van zijn broeder Jan heer van IJsselstein.

In 1450 vindt men hem onder de raden van het Hof van Holland.

Repertorium op de grafelijke lenen in Albrandswaard en Riederwaard (1199-1648) - Albrandswaard:

1-3-1437: Heer Willem, broeder tot Egmonde, heer van IJsselsteyn, na overdracht op 26-2-1437 door heer Gerijt van Zijl, ridder, die op 27-2-1437 belooft de op het leen verzekerde lijfrenten van jonkvrouwe Mary, heer Alewijnsdochter van Rijzorde, non te Koninxvelt, groot 12 vrancixe schilden en van jonkvrouwe Jan Kerstantsdochter van den Berge, gehuwd met Herper van der Werve, groot 5 nobel, op ander goed over te brengen en zegelt: een adelaar (A. inv.nrs. 8 en 94).

(1) Hij trouwde met **Anna van Hennin van Bossu**,¹⁸ ook bekend als Anna van Bossu, (dochter van **Wouter van Hennin van Bossu** en **Sibylla van St. Wijnobergen**) ovl. Feb 1478, begraven in de Predikheren te Den Haag.¹⁹

Zij belooft op 26 nov. 1437 het goed ten Vene in Werconde later aan haar stiefdochter over te dragen, hetgeen op 19 aug. 1441 geschiedde.

Partner **Hillegona Henrick Hugoscoutsdochter**.

Kinderen:

53. i **Arend van IJsselstein**,²⁰ ook bekend als Arend van Egmond, ovl. ca. 1504.
Hij is een bastaard. Heer van Albrantswaert; raad en kamerling van de leenheer. Hij overleed zeer oud. Hij was kastelein van Woerden en ridder.

Noot: gegevens toegevoegd van zijn vader en van hemzelf volgens het Repertorium op de Grafelijke Lenen in Albrandswaard en Riederwaard (OV 1987, pag 221 e.v.).

Repertorium op de grafelijke lenen in Albrandswaard en Riederwaard (1199-1648) - Albrandswaard:

22-9-1447: Aernt, bastaardzoon van heer Willem van Egmond, heer van IJselsteyn, raad en kamerling van de leenheer, na overdracht door zijn vader, bij kinderloos overlijden te versterven op zijn zuster Yolente, bastaarddochter van zijn vader en bij gebreke van haar op de leenvolger van zijn vader, behoudens de lijftocht van zijn moeder Hillegonde Henrick Hugescoutsdochter (A. inv.nr. 13) (zie ook: NL 1961, kol. 383).

28-7-1465: Confirmatie voor de belasting van het leen door Arend de bastaard van IJselsteyn met een jaarrente van 4 pond groot Vlaams te behoeve van Willem van Zwieten, eerste griffier van Holland, natuurlijke zoon van wijlen Boudijn van Zwieten, gedaan op 26-5-1465 en bezegeld door hem: gevierendeeld 1 en IV: 3 kepers waarover een barensteel met 3 hangers, 11 en 111: , en door Jan Scout Claisz.: een dwarsbalk. Een en ander omdat hij de zoon van de leenheer, de graaf van Chairoloys, in Vrancrijck moet dienen met paarden en gezellen (A. inv.nr. 31).

6-4-1467: Confirmatie voor de belasting van het leen door Aernt de bastaard van IJselsteyn met een jaarrente van 2 pond groot Vlaams ten behoeve van Willem van Zwieten, natuurlijke zoon van Boudijn van Zwieten, op 12-2-1467 onder de zegels van Adam van Cleve, leenman van Holland: geschuinbakt van 6 stukken, meester Heynric van de Mije, doctor in beide rechten: 3 palen, waaroverheen een hoofdbalk, en Ghijsbrecht van de Mije: 3 palen (A. inv.nr. 30).

12-10-1467: Aernt die bastaert van IJsselsteyn, heer van Albrantswaert, geeft aan Gerrit van Abbenbrouck ter bedijking uit een aanwas buiten langs de zeedijk van Albrantswaert, strekkende van de heerlijkheid en de zeedijk van Portegael west-waarts tot in de Oude Maze en langs de Oude Maze zuidwaarts tot het einde van de stenendijk van Albrantswaert. Het poldertje zal uitwateren door deze waard, vrij van bede zijn, maar wel onder de hoge en lage jurisdictie vallen (A. inv.nr. 128).

Akten in het rijksarchief te Mons - 1. Familiearchief De Clerque Wissocq de Sousberghe inv.nr. 495: "Register van de landen, losrenten, lijfrenten, custingen, huysen tuebehoerende Pieter Pietersz. van der Burch, beginnende anno 1575":

12-10-1467: Aarent de bastaard van Yselsteyn, heer van Aelbrantswaert, geeft aan Gerrit van Abbenbrouck ter bedijking tot zomer- of winterland uit een aanwas, gors, slik of rietbroek, gelegen langs de zeedijk van Aelbrantswaert, strekkende van de zeedijk en heerlijkheid van Poortegael westwaarts tot in de Oude Mase en langs de Oude Mase zuidwaarts tot aan het zuidoende van de stenendijk in Aelbrantswaert. Omdat het nieuwe land moeilijk zal kunnen afwateren als gevolg van de grote toename van de zee, mag het door Aelbrantwaert uitwateren. Door de te verwachten hoge kosten van dijken zal het land vrij zijn van bede, maar niet van heervaart, waarin het met het Oudelant zal worden aangeslagen gemetsgewijs. Het blijft vallen onder de hoge-, middele- en lage rechtspraak en onder het tiendrecht, groot en smal, van de ambachtsheer, die tevens de door de bedijking tot droge dijk geworden dijk zal aanvaarden (f.67) (zie OV 1987, pag. 91).

Zegels in het archief van de hoge heerlijkheid Albrandswaard (o.a.):

Arent van IJsselstein, heer tot Albrandswaard. 26-5-1465. Schild gevierendeeld: I en IV 3 kepers met een barensteel van 3 hangers, II en III niet herkenbaar. Helm met vederbos (zie OV 1961, pag. 42).

Hij trouwde met **Barbara van Borselen**, (dochter van **Floris van Borselen** en **Barbara van Wassenaar**).

Kinderen:

54. ii **Bely van IJsselstein**.
Zij is een bastaard van haar vader bij een onbekende moeder.

Zij trouwde met **Baarthout van Rietwijk**.

Partner **NN**.

Kinderen:

55. iii **Yolente van IJsselstein**, ovl. < 26 Mei 1509.

Zij is een bastaard. Zij kan ook gehuwd zijn met Godschalck Jansz van Wijngaarden ipv de vermelde Tielman.
Bron: Het Archief van het Agathaklooster (in Delft): Yolante van IJsselsteijn, Maenboek 1482 (zie GN, 1965, pag. 126).

De leenkamer van Dirck van Zanthorst (1451-1736): Wassenaar - 1 morgen land in het ambacht Zuydijck:
14-2-1491: Godschalck van Wijngaerden Jansz., gehuwd met Yolente van IJsselsteijn, na overdracht door Willem Willemsz. (C, f 48v).
3-3-1512: Jan Oom van Wijngaerden bij dode van zijn vader Godschalck Oom van Wijngaerden na verzuim (D, f 42). (zie OV 1978, pag. 77).

Zij trouwde met **Tielman Oom van Wijngaarden**.

Repertorium op de grafelijke lenen in de Krimpenerwaard, 1220 - 1650 - Ammers; 7. 20 pond hollands jaarlijks op de tol van Ammers, (1432: die nu in Schoonhoven ligt):

31-3-1487: Tielman Oom van Wijngaarden voor Jolenta van IJsselstein, zijn vrouw, bij overdracht door Jacob Pijn Pijnsz., te komen op Willem, zoon van Jan Oom van Wijngaarden en Katharina van IJsselstein, haar zuster, LRK 120 c.Zd.Holland fo 12v.

26-5-1509: Willem Oom van Wijngaarden bij dode van Jolenta van IJsselstein, zijn tante, LRK 123 c.Nd.Holland fo 16v-17. (zie OV 1987, pag. 328).

56. iv **Catherina van Egmond**.

Zij was een bastaard.

Volgens een manuscrip-genealogie Oom van Wijngaerden uit het begin der 17de eeuw in de collectie Van Attevelt (Rijksarchief Utrecht) was Jan Oom van Wqngaerden gehuwd met Catharina, natuurlijke dochter van heer Willem van Egmond en van IJsselsteyn (zie NL 1952, kol. 94).

Zij trouwde met **Jan Oom van Wijngaarden**.

23. **Willem van Egmond**.²¹

Hij was een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder.

Hij werd op 15 april 1413 door zijn halfbroer Jan beleend met tienden te Zeist en 20 morgen land te Zegveld (Nassau Domeinraad no.8375 fol.LXXXII).

Kinderen:

57. i **Arend van Egmond**, ovl. 12 Mrt 1458.

Hij is waarschijnlijk een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder.

Hij is doodgeslagen kort voor de vermelde datum.

24. **Jan van Egmond**, ovl. 1428.

Hij was heer van Zevenhuizen en schout van Delft. Hij is vermoord in 1428.

Hij trouwde met **Agnes van Heenvliet**, (dochter van **Jan van Heenvliet** en **Margaretha van den Coulster**).

Kinderen:

58. i **Willem van Egmond**.²²

Heer van Zevenhuizen, Zegwaard en Zoetermeer. Hij fundeerde in 1448 een prebende op 2 morgen in Polsbroek en grond in Benschop (Nassau Domeinraad no.221, XIV fol.1936v). Hij werd op 16 sept. 1468 met Zegwaard, wat aan zijn tante Otte had behoord, beleend door de jonge Heer tot Egmond (Ned. Leeuw 1950, pag.179).

Hij trouwde met **Johanna van Heemskerk**, (dochter van **Wouter van Heemskerk** en **Catharina van Heukelom van Acquoy**).

27. **Jan van Egmond**, ovl. 1415.

Heer van Wateringen.

Hij werd op 24 aug. 1404 door zijn vader met 21 morgen land in Wateringen beleend, hij zegelde nog in aug. 1424 (RA Utrecht, handschrift Buchel 328, fol.130v).

Hij huwde met een onwettige dochter van Jan van Beieren, elect van Luik? Is dit dezelfde als Jenne, bastaarddochter van Arkel?

In de Grafelijkheidsrekeningen van Holland, door Henrick Nothaft uitgegeven tussen 1 nov. 1423 en mei 1424, folio 42, is er sprake van betaling van bontwerk, dat de bontwerker 'gelevert hadde voir mijns Heeren bastaertdochter, doe sij Jan van Egmonde besliep', voor 10 Arnhemse guldens. Nu blijft de vraag of de bontwerker pas werd betaald, dus 8 jaar na de dood van Jan van Egmond!

Hij trouwde met **Jenne**.

Zij is een bastaarddochter van Arkel. Is zij ook de bastaarddochter van Jan van Beieren, elect van Luik, waar Jan van Egmond mee gehuwd zou zijn?

Kinderen:

59. i **Wilhelmina van Egmond**,²³ ovl. 1482 in Antwerpen, België.
Vrouw van Wateringen. Zij tochtte op 17 okt. 1435 haar man aan de helft van huis en goed te Wate- ringen (Holl. Leenk. 114, fol.35).

Zij trouwde met **Willem van Naaldwijk**, (zoon van **Hendrik van Naaldwijk** en **Catharina van Heenvliet**).

Hij was heer van Naaldwijk; ridder; maarschalk en raadsheer en rentmeester- generaal van Holland.

28. **Gerrit van Egmond**.²⁴

Hij zegelde als knape in aug. 1414 samen met zijn broer Jan.

Hij was baljuw van Delfland van 1423-1437.

Hij werd op 29 okt. 1421 kapitein te Oudewater en kocht op 23 aug. 1425 land van de abt van Egmond (Mieris IV, pag. 604 en 792).

Op 29 juli 1435 oorkondde Willem van Egmond, heer van IJsselstein, dat compareerde 'onse neve Gerit Heeren Gerritsz. van Egmont, hij droeg op van eigen goed: de hoffstede en de husinghe ende berghe ende geboemte tot Althenae mettoebehoren, dwz. 11 morgen zoals die vrou van Cruijningen voir en Goesswijn van de Poell nae beseten, gebruyct ende gehad hebben'.

Verder oa. het land aan de Madesloot, bij het klooster Coninxvelt en bij het klooster van de Lede. In totaal 44 morgen.

Hij werd op 17 febr. 1436 door Filips de Goede beleend met een korentiende in het ambacht van Pijnacker, na overdracht van Dirk de Blote (Holl. Leenk. 114, fol.40v).

Op 30 nov. 1436 werd hij bovendien beleend met de ambachtsheerlijkheid van Ketel en ½ Spalant, nadat hij die gekocht had van heer Jan van Wassenaar, de broeder van Hendrik heer van Wassenaar (Holl. Leenk. 114, fol.51v).

(1) Hij trouwde met **NN**.

Zij was een dochter uit het geslacht van Zevenbergen.

(2) Hij trouwde met **Catherina Uytterlier van Dorp**.

Kinderen:

60. i **Gerritje van Egmond**.
Zij werd op 30 jan. 1447 als erfgename van haar vader met de korentiende te Pijnacker beleend (Holl. Leenk. 115, fol.26). Reeds op 29 juli 1435 was bepaald, dat de 44 morgen, die haar vader toen ver- wierf, op haar zouden vererven. Nog op 9 nov. 1493 was haar kleinzoon er de leenman van.

getrouwd < 29 Jul 1435, **Hendrik van Nijvelt**.

Kinderen:

61. ii **Jan van Egmond**.
Hij is een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder. Vermeld op 29 juli 1435. Hij werd op 30 ja. 1437 beleend met het ambacht in Ketel en de gerechte helft van Spalant, doch droeg dit over aan Willem van Nijvelt, een zoon van zijn zuster.
62. iii **Otte(lina) van Egmond**.
Zij is een bastaard van haar vader bij een onbekende moeder. Vermeld op 29 juli 1435.
63. iv **Gerrit van Egmond**.
Hij is een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder. Vermeld op 29 juli 1435.
64. v **Willem van Egmond**, ovl. < 4 Aug 1447.
Hij is een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder. vermeld op 29 jul. 1435. Hij was dijkgraaf van Schieland in 1438.

Hij trouwde met **Volcwijf van Zevenbergen**, (dochter van **Hendrik van Zevenbergen**) ovl. < 19 Mrt 1476.

Zij werd op 4 aug. 1447 genoemd als weduwe van Willem, bastaard van Egmond, ivm. venen te Zevenhuizen (vervolg Mieris, pag. 59). Na de dood van haar broeder Gerard van Zevenbergen werd zij op 27 maart 1453 beleend met Batenbroek = Betrenbroek (Taxandria 1933, pag. 13). Zij overleed kort voor 19 mrt. 1476.

29. **Albrecht van Egmond**,²⁵ ovl. 1439.

Hij is een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder.

Hij is vermeld als schout van IJsselstein van 23 april 1431 tot 8 mei 1435

(Nass. Domeinarch. deel II).

In 1435 stond hij met enkele anderen borg voor Willem van Egmond, heer van IJsselstein (RA Utrecht, handschr. Buchel 328, fol.140).

hij had 6 morgen land op het Oudelant 'boven de poirte' van IJsselstein, waar-
aan hij zijn vrouw had getocht.

Hij trouwde met **Peterje Hazerts**,²⁶ ovl. ca. 1496.

Kinderen:

65. i **Alberta van Egmond**.

Zij trouwde met **NN Fock**.

30. **Hendrik II van Vianen**, geb. ca. 1357/58, ovl. 17 Apr 1417.

Heer van Vianen (1391-1417).

Hij zegelde oa. op 30 mrt. 1386.

Hij werd op 24 apr. 1392 beleend in Gelre en sloot op 21 juni 1392 een bestand met de heren van Arkel (er was een conflict over Ameide en Everstein). Hij beloofde op 23 sept. 1394 een schadeloosstelling van 500 pond oude gelderse guldens (Drossaers: Archief Nassause Domeinraad, deel II, uitg. 1955, reg. 429, 463, 479 en 480).

Hij verkocht op 28 mei 1397 een huis en gerecht van den Goye en Houten aan Willem, heer van Abcoude (Hollandse Leenkamer 52, fol.242v).

Hij is op 3 mei 1398 met vele edelen door Albrecht van Beieren opgeroepen voor de oorlog in Friesland.

Op 29 apr. 1403 sloten de hertog van Gelre en de heren van Arkel een bestand met graaf Willem VI, heer Hendrik II van Vianen, zijn dochter en heer Jan van Heukelom.

Hij droeg op 25 mei 1413 de heerlijkheid Langbolgerijen (kerspel Zijdervelt) over op de heer Hubrecht van Culemborg, die er door graaf Willem VI mee werd beleend (Archief Culemborg, reg. 573; F. van Mieris, Charterboek IV, pag. 233).

Hij beloofde op 15 aug. 1416 met andere Hoeken om gravin Jacoba te huldigen na de dood van haar vader Willem VI (F. van Mieris, Charterboek III, pag. 673 en Charterboek IV, pag. 384).

(1) getrouwd < 29 Sep 1372, **Heilwich van Herlaer**, ook bekend als Hadewij van Herlaer, geb. ca. 1358, (dochter van **Jan van Herlaer**) ovl. 1400/08.
Erfdochter van Ameide.

Kinderen:

66. i **Johanna van Vianen**, ovl. 18 Apr 1418 in Vianen, begraven 1418 in Vianen.

Vrouwe van Vianen en Ameide (1417-1418). Door dit huwelijk vererfde Vianen in het geslacht Van Brederode (Dr.A.W.E Dek: Genealogie Brederode; jaarb. CBG 1959). Zij is overleden in het kraambed.

Zij trouwde met **Walraven I van Brederode**, geb. 1370 in slot Brederode te Santpoort, (zoon van **Reinoud I van Brederode** en **Jolanda van Gennep**) ovl. 1 Dec 1417 in Gorinchem, begraven Dec 1417 in het koor van de kerk te Vianen.

Hij neemt deel aan de tocht van hertog Albrecht van Beieren naar Friesland (1396). Hij wordt de 8e heer van Brederode wanneer zijn broer Jan als convers intreedt in het Karthuizerklooster te Zeelhem bij Diest (1402). Hij strijdt met de landsheer tegen Jan van Arkel, doch wordt bij het beleg van Gorinchem gevangen genomen (1402) en blijft gevangen tot 1409; hij weet met list zijn vrijheid te herkrijgen en steunt de graaf weer in de Arkelse oorlog; hij is gesneuveld als bevelhebber van de troepen van gravin Jacoba van Beieren in de straten van Gorinchem op 1 dec 1417. Graaf van Gennep; burggraaf van Stavoren. Hij was meermalen stadhouder van Holland namens Willem VI. Zijn schedel wordt nog te Vianen bewaard.

Kinderen:

67. ii **Willem 'bastaard' van Vianen**.²⁷
Hij is krankzinnig vanaf 23 juli 1445.

68. iii **Hendrik 'bastaard' van Vianen**.

Hij trouwde met **Mechteld van der Dunck**.

31. **Jan van Vianen**,²⁸ ovl. ca. 1442.

Heer van Noordeloos (door koop in 1418) en Goye. Hij is op 21 jan. 1394 door zijn broeder beleend met tienden in Tull en 't Waal en Honswijk en met de zg. Jaarsvelderwaard te Achthoeven. Hij was tresorier van Jacoba van Beieren tot 8 jan. 1419. Hij erfde Nieuwkoop van zijn vader en werd in 1428 beleend met Goye. Hij schonk zijn oudste zoon oa. Noordeloos en diens vrouw op 14 mei 1430 een lijfrente van 100 engelse nobels per jaar.

getrouwd < 1408, **Fije Johanna van Herlaer**, (dochter van **Jan van Herlaer**).
Zij was de jongste dochter.

Kinderen:

69. i **Gijsbrecht van Vianen**, ovl. > 4 Mei 1454.
Heer van Noordeloos, Nieuwkoop en Slingeland (beleend op 27 juli 1442). Hij was op 22 juli 1433 aan zijn schoonmoeder 44 engelse nobels schuldig. Hij is overleden na de vermelde datum en voor 12 mrt. 1458.

(1) Hij trouwde met **Clementina van Heemskerck**,²⁹ (dochter van **Gerrit van Heemskerk** en **Margriet van Cralingen**) ovl. < 1475.
Vrouwe van Oosthuizen. Zij testeert op 29 aug. 1466.

70. ii **Maria van Vianen**.³⁰
Zij is vermeld als non in Utrecht op 20 aug. 1416.

71. iii **Jan van Vianen van Noordeloos**.³¹
Hij zegelde als knape op 25 mei 1439; ridder, vermeld in 1442 en op 13 mei 1456. Hij is in 1456 beleend met land te Ingen als erfgenaam van zijn bastaardzoon. Niet blijkt of hij ooit getrouwd is geweest.

32. **Maria van Vianen**.

Zij trouwde met **Hendrik I van Borselen**, geb. ca. 1351, (zoon van **Wolfert III van Borselen** en **Hadewich Both van der Eem**) ovl. 16 Jan 1401, begraven in de kapel van kasteel Sandenburch.

Heer Henric van Borselen, heer van Vere en Sandenburch na zijn broeder heer Wolfaert. Hij was in 1364 als knape aan het grafelijk hof (V. Riemsdijk: Tresorie, blz. 399) en komt sedert 1368 herhaaldelijk als raad van de graven van Holland voor, sinds 1362 met de riddertitel.

Volgens Reygersbergh (I, blz. 216) bemuurde hij Vere. Het laatst komt hij voor in een stuk van 19 Maart 1400 (Verslag 1905, reg. no. 8); hij zou 16 Januari 1401 (n. s.) overleden zijn en begraven op het koor der kapel van het kasteel Sandenburch (Béthune, blz. 392-393). Hij maakte in 1383 huwelijksvoorwaarden (Versl. Rijksarch. 1909, blz. 121 met verkeerd jaar 1483) met Marie, oudste dochter van heer Gijsbrecht, heer van Vianen en Goye, bij Beatrijs van Egmond.

Volgens Ermerins (Heeren van Vere, blz. 47) zou hij hertrouwd zijn met Margareta, een dochter van Otto van Nijenrode bij N. N.

van Vianen. In ieder geval schijnt uit de kwartieropgaven van Gailliard te blijken, dat zijn kinderen uit het huwelijk met Maria van Vianen sprongen.

Kinderen:

72. i **Wolfert V van Borselen**, ovl. 16 Jan 1409, begraven in de kapel van kasteel Sandenburch.
Wolfert V van Borselen, heer van Vere en Sandenburch.

Men is lang in het onzekere geweest uit welke der broeders van de voorgaande generatie deze Wolfert gesproten was en reeds Reygersbergh (I, blz. 216) had hierover een uitvoerige discussie.

De Rijksarchivaris in de provincie Zeeland, Mr. A. Meerkamp van Embden vond een acte van 3 Juli 1408, waarbij graaf Willem VI aan Wolfaert van Vere 1800 Engelse nobels toekent wegens schade, geleden door zijn vader heer Hendrik van Vare in zijn gevangenschap te 's Hertogenbosch (ARA Den Haag: Memoriale Bijdr. 's Hert. fol. 34). Wolfaert V blijkt dus een zoon van heer Hanric te zijn geweest, zoals reeds Ermerins vermoedde.

Wolfaert werd in 1406 beleend (F. van Mieris IV, blz. 39) en komt nog voor in een acte van 1408, waarbij hij van heer Doudyn van Baersdorp het ambacht Synoutskarke kocht (Versl. Rijksarch. 1916, no.63; Kon. Bibl. Brussel hs. 21757 fol. 108).

Volgens Reygersbergh (II, blz.180; Béthune, blz. 392-393: 26 juni 1411) overleed hij 16 Januari 1409 en werd hij in de kapel van het slot Sandenburch begraven.

Hij huwde (v. Riemsdijk: Tresorie, blz. 306) met jkvr. Hadewych van Borselen (uit de tak van de heren van Brigdamme, zie aldaar) en won bij haar vier kinderen.

Na zijn dood was er kwestie on zake de voorgedij van hun zoon, waarover de graaf uitspraak moest doen (F. van Mieris IV, blz. 190 en 193).

Hij trouwde met **Hadewych van Borselen**,³² geb. 1399, (dochter van **Claes II van Borselen van Brigdamme** en **Marie van Arnemuiden**) ovl. 29 Sep 1464, begraven in de Minderbroederskerk te Middelburg.³³
Zij leefde nog vele jaren als weduwe.

33. Heilwich van Vianen.

getrouwd ca. 23 Aug 1382, **Otto van Nijenrode**,³⁴ (zoon van **Gijsbrecht van Nijenrode** en **Belia van Arkel van Leijenburg**) ovl. 1434.
Heer van Nijenrode (beleend op 3 nov. 1396 tot 1430); heer van de Lier en Zouteveen; erfmaarschalk van Gooiland.

Kinderen:

73. i **Jan I van Nijenrode**, ovl. 1 Jul 1454.
Heer van Nijenrode (vanaf 1430); erfmaarschalk van Gooiland.

getrouwd < 14 Aug 1412, **Ida van Bylandt**, (dochter van **Dirk Jansz. van Bylandt** en **Griete Jandsdr. van Langerak**) ovl. 9 Jun 1458.

74. ii **Splinter van Nijenrode**, ovl. 4 Jul 1471.
Heer van Bolestein en baljuw van Muiden, Weesp, Naarden en Gooiland.

getrouwd ca. 5 Jun 1421, **Johanna van Beieren**, (dochter van **Jan VI 'Zonder Genade' van Beieren**).
Zij is een bastaard van haar vader bij een onbekende moeder.

75. iii **Margaretha van Nijenrode**.

Zij trouwde met **Hendrik I van Borselen**, geb. ca. 1351, (zoon van **Wolfert III van Borselen** en **Hadewich Both van der Eem**) ovl. 16 Jan 1401, begraven in de kapel van kasteel Sandenburch.

Heer Henric van Borselen, heer van Vere en Sandenburch na zijn broeder heer Wolfaert. Hij was in 1364 als knape aan het grafelijk hof (V. Riemsdijk: Tresorie, blz. 399) en komt sedert 1368 herhaaldelijk als raad van de graven van Holland voor, sinds 1362 met de riddertitel.

Volgens Reygersbergh (I, blz. 216) bemuurde hij Vere. Het laatst komt hij voor in een stuk van 19 Maart 1400 (Verslag 1905, reg. no. 8); hij zou 16 Januari 1401 (n. s.) overleden zijn en begraven op het koor der kapel van het kasteel Sandenburch (Béthune, blz. 392-393). Hij maakte in 1383 huwelijksvoorwaarden (Versl. Rijksarch. 1909, blz. 121 met verkeerd jaar 1483) met Marie, oudste dochter van heer Gijsbrecht, heer van Vianen en Goye, bij Beatrijs van Egmond.

Volgens Ermerins (Heeren van Vere, blz. 47) zou hij hertrouwd zijn met Margareta, een dochter van Otto van Nijenrode bij N. N. van Vianen. In ieder geval schijnt uit de kwartieropgaven van Gailliard te blijken, dat zijn kinderen uit het huwelijk met Maria van Vianen sproten.

35. **Hubert III van Culemborg**,³⁵ ovl. 15 Aug 1422.
Heer van Culemborg (1394-1422).

Hij moest op 7 mei 1398 met 100 man Albert van Beieren in de Friese oorlog komen helpen (v. Mieris III, pag. 673). Hij was ambtman in Zaltbommel, de Bommeler- en Tielerwaard, Beesd, Rhenoy en Heerwaarden na 1399.

Hij sloot op 12 mei 1409 een verbond met Willem VI, graaf van Holland (Archief van Culemborg, reg. 507 t/m 513) en werd in 1418 door diens dochter gravin Jacoba benoemd tot drost en rentmeester van het land van der Lede en Schoonrewoerd en kastelein van Leerdam, alsmede tot tresorier en kanselier van Holland. Hij liet geen wettige kinderen na.

(1) Hij trouwde met **Jolanda van Abcoude**, ook bekend als Jolanda van Gaasbeek, (dochter van **Sweder III van Abcoude** en **Anna van Leiningen**) ovl. 1443.³⁶

Zij is kinderloos overleden.

1 augustus 1423. Johan van Beijeren zoon van Henegouwen enz. beleent Yolente van Gaesbeek, vrouwe van Culemborg „onse nichte” met slot en heerlijkheid van Ackoye na opdracht door Johan Heer van Culemborg op gelijke wijze als Heer Hubrechf van Culemborg het hield, Jacob Heer tot Gaesbeek verkoopt het zoals zijn lieve zuster Yolente vrouwe van Culemborg het kreeg.

Kinderen:

76. i **Gerrit 'bastaard' van Culemborg**, ovl. < 2 Apr 1479.³⁷

Hij was een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder.

Hij liet in 1422 een zegel maken (Rekeningen Culemborg blz. 55).

Hij geraakte in een proces gewikkeld met de bisschop van Utrecht, waarop op 21 juli 1438 de ban over hem werd uitgesproken.

Hij is nog vermeld op 12 febr. 1471 (Archief Culemborg reg. 1054 en 1990; Utrechtse ridderhofsteden I pag. 3-5) en op 21 juli 1477.

Volgens Wittert van Hoogland was hij een vijand van Utrecht en nam hij enige burgers gevangen. Hij deed een aanval op Culemborg om zijn renten te bekomen. Dit mislukte en zijn metgezellen werden in 1449 geradbraakt.

Amerongen werd verpand aan Gijsbert van Nijenrode, die er op 19 sept. 1434 mee werd beleend.

Gerrit kreeg Amerongen terug op 1 aug. 1468.

Hij trouwde met **Beerte van Amerongen**, (dochter van **Elyaes van Amerongen** en **Beerte van Drakenborch**).

Erfdochter van Amerongen.

77. ii **Aelken van Culemborg**.³⁸

Zij was een bastaard van haar vader bij een onbekende moeder. Zij is vermeld in de Culemborgse rekeningen in 1417 en op 21 dec. 1433.

36. **Johan III van Culemborg**, ovl. 1 Apr 1452.

Hij koop Acquoy in 1417.

Heer van Culemborg (1422-1452) ter opvolging van zijn oudere broer Hubert III, welke zonder kinderen na te laten op 15-08-1422 overleed, waarmee beleend door Arnold van Gelre op 31-08-1423.

Hij heeft ook aanspraken op de heerlijkheid van de Lek; hij verwerft Beusichem, waarmee beleend op 04-06-1434. Zie ook Karel de Grote reeks 58.

(1) Hij trouwde met **Barbara van Ghemen**, (dochter van **Hendrik van Ghemen**) ovl. < 8 Jul 1414.

(2) Hij trouwde met **Aleida van Götterswick**,³⁹ (dochter van **Arnold III van Götterswick** en **Mechtild van Reifferscheid**) ovl. 3 Jun 1448.

Getocht aan Maurik 1423.

Kinderen:

78. i **Gerrit II van Culemborg**, ovl. 9 Mrt 1480.

Heer van Culemborg (1452-1480); hij kreeg van zijn vader reeds in 1436 de heerlijkheid Werth; in 1446 was hij ambtman van Buren en Beusichem. Hij kocht in 1461 de heerlijkheid Lienden. Zijn 2e vrouw was een dochter van Gijsbert van Vianen of zij was Jannigje Uterweerde.

(1) Hij trouwde met **Elisabeth van Buren**, geb. > 1421, (dochter van **Jan van Buren** en **Eleonora van Borselen v. St.Maartensdijk**) ovl. 25 Mrt 1451.

Vrouwe van Ewijck. Als overlijdensjaar staat in Ned. Leeuw 1927 kol. 333: 1475.

79. ii **Zweder van Culemborg**,⁴⁰ ovl. > 8 Mrt 1454.
Ridder; hij verwierf op 2 juni 1453 als erfdeel huis en slot te Maurik, benevens renten, waarden en landerijen oa. te Eck, Ingen en Rijswijk. Hij is overleden na de vermelde datum en voor 21 sept. 1454.
80. iii **Everwijn van Culemborg**,⁴¹ gedoopt 1431,⁴² ovl. > 6 Jan 1501.
Hij verwierf op 2 juni 1453 als erfdeel de Steenweert, waarmee hij op 3 febr. 1445 door zijn vader was beleend en bezittingen te Maurik, Wiel, Eck, Honswijk, Buren, enz. Hij kocht op 24 mrt. 1460 het huis te Amerongen (leenroerig aan Holland) en enige stukken land voor 3450 rijnse guldens; omtrent 1488 stadhouder van Culemborg. Hij is ongehuwd gebleven. Hij is overleden na de vermelde datum en voor 31 mrt. 1501.
81. iv **Agnes van Culemborg**, ook bekend als Arnolda van Culemborg, ovl. 30 Mrt 1481.

(1) Zij trouwde met **Johan van Homoet**,⁴³ geb. 1410, (zoon van **Hendrik van Homoet** en **Stevina (Stephania) van Wisch**) ovl. 1441/52.⁴⁴
Heer van Homoet en (half) Wisch.
(2) Zij trouwde met **Wijnant van Arnhem**.
Ridder.
82. v **Bertha van Culemborg**, geb. in of na 1416, gedoopt 1423.⁴⁵

getrouwd < 3 Okt 1435, **Jan III van Arkel van Heukelom**, (zoon van **Otto III van Heukelom** en **Elisabeth Jans van Lynden**) ovl. 1465.
Heer van Heukelom; erfschenker van Gelre.
Hij is verbannen op 13 mrt. 1456 en zijn goederen werden verbeurd verklaard. Jan III heer van Heukelom, noemde zich, nadat in 1428 de hoofdstam der Arkel's was uitgestorven, voluit: van Arkel van Heukelom.
Hij was minderjarig bij de dood van zijn vader en stond nog in 1414 onder voogdij van zijn oom Dirk van Heukelom.
Reeds in 1413 was hij beleend met het erfschenkambt van Gelre (Leenregister, KW. Nijmegen, p. 393).
Op 11 oktober 1419 beleende de abt van Sint Paulus te Utrecht hem met de van zijn moeder afkomstige bezittingen onder Lienden en op 13 maart 1421 beleende de abdis van Elten hem met de halve heerlijkheid Lienden, die eveneens aan zijn moeder had behoord. (Arch. Culemborg, reg. 695 en 719).
Tenslotte werd hij 17 mei 1424 met Heukelom beleend.
In zijn lange leven schijnt het hem niet voor de wind te zijn gegaan, hij raakte namelijk diep in de schuld. Zijn schoonvader heer Jan heer van Culemborg en zijn zwagers Gerard, oudste zoon en Hubert bastaard van Culemborg hebben hem jarenlang grote sommen geleend.
In het Culemborgse archief vinden we een groot aantal regesten, die hierop betrekking hebben: zie Ned. Leeuw 1966, kol. 308-310.
83. vi **Mechtild van Culemborg**, ovl. 19 Mei 1492.
Zij is vermeld in de Culemborgse rekeningen in 1435 en 1438.

Zij trouwde met **Elbert van Alpen**, (zoon van **Johan van Alpen** en **Wessela van den Boetzelaer**) ovl. 19 Jul 1455.
Hij ontvangt een renteleen ten laste van de tol te Büderich op 08-01-1422.
Hij is op 08-12-1422 raad van de hertog van Kleef; heer van Hönnepel; landdrost van Kleef in 1423.
Hij ontvangt als drost te Gennep volmacht als leenstadhouder op 11-12-1445.
Beleend met de Homoitse molen te Duffel bij Griethausen (door Gelre, door Adolf van Kleef in 1445/48 en op 17-03-1452; zijn kinderen in 1457 weer door Gelre); beleend met hof en tiende van Mehr in de Duffel op 03-12-1444 en op 17-03-1452.
Hij krijgt van zijn zwager Gerard, heer van Culemborg, een rente van 175 gulden als bruidsschat voor Mechtild op 12-12-1449 en tocht haar aan het huis Zelm (kerspel Mehr) op 05-05-1453.
84. vii **Jutte van Culemborg**.
Vermeld in de Culemborgse Rekeningen van 1439. Zij was non te Diepenveen; zij ontving op 19 okt. 1456, bij haar intrede in het klooster, van haar broeder een rente van f 50,- per jaar.

85. viii **Aleid van Culemborg**, ovl. 1439.
86. ix **Ottelina van Culemborg**.
87. x **Hubert van Culemborg**,⁴⁵ ovl. 1423/31.

Kinderen:

88. xi **Hendrik 'bastaard' van Culemborg**, ovl. > 8 Sep 1443.⁴⁶
Hij was een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder. Hij zegelde op 11 febr. 1436.

89. xii **Hubert 'bastaard' van Culemborg**,⁴⁷ ovl. 4 Jan 1491.
Hij was een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder.
Schepen, schout en richter van Culemborg; dijkgraaf van Goilberdingen; ambachtsheer van het land van de Lek en de Alblasserwaard sedert 12 juni 1433.
Hij werd in 1441 beleend met 7 morgen te Maurik; met Esschenstein in 1452 en met 6 morgen in Rietveld in 1461 (Wapenheraut 1915 pag. 53; Leenregister Gelre, Kwartier van Nijmegen).
Hij deed met zijn vas=der en 300 à 400 volgelingen een inval in het land van Arkel, waarvoor zij op 8 juli 1449 door Philips van Bourgondië te 's Gravenhage gedagvaard werden (Archief Culemborg reg. 1298).
Over hem zijn zeer veel regesten in het Archief der Heren van Culemborg.

(1) Hij trouwde met **Geertruid Frederiksdr Trinden**.
Zij werd in 1461 door haar man getocht.
Partner **Ydeke Gerrit Jacobsdochter**.

39. **Peter van Culemborg**, ovl. 1438.⁴⁸
Hij zegelde op 10 dec. 1394 een overeenkomst van zijn broeders Hubert III en Johan III; hij zegelde op 5 juni 1403 wederom; hij zag in 1433 af van rechten op de erfenis van zijn broeder Zweder. Op 22 jan. 1424 zou hij burgers van Dordrecht gevangen naar Kleef hebbren gevoerd.

(1) getrouwd 1401, **Agnes van Wisch**, (dochter van **Dirk van Wisch** en **Elisabeth van Amstel**) ovl. 1445.
Zij werd in 1420 beleend met tienden bij Doetichem.

Kinderen:

90. i **Gerrit 'bastaard' van Culemborg**, ovl. > 1474.⁴⁹
Hij was een bastaard van zijn vader bij een onbekende moeder. Hij droeg op 10 jan. 1464 enig land over ten behoeve van de heer van Culemborg; beleend met 11 morgen land in de Thien Hoeven. Hij is overleden tussen 1474 en 31 mei 1485.

Hij trouwde met **Hille Zassen**.⁵⁰
Zij is op 20 apr. 1445 beleend te Everdingen.

40. **Gerrit van Culemborg**, geb. 1381, ovl. < 16 Mrt 1466.⁵¹
Heer van Maurik; hij verkreeg op 5 juni 1403 oa. het leengoed te Muijswinkel, groot 56 morgen, en had hierover op 30 mrt. 1459 een geschil met één zijner zoons. Hij was de bezitter van de tiend Middelparrick te Maurik (1415). Hij zegelde op 9 apr. 1415 namens zijn neef (de heer van Boxmeer) en deelde op 27 mei 1424 de bezittingen met zijn broeders heer Johan III en Peter. Hij zag op 14 okt. 1433 (met zijn broeder Peter) af van de rechten op het land van de Lek, hun aanbestorven van hun broer Zweder. Heer van Geeresteyn 1438.
Hij zegelde op 2 juni 1453 enige oorkonden en verklaarde op 10 febr. 1460 dat heer Johan III en heer Gerrit II zich hadden gehouden aan de scheidingsbepalingen van 27 mei 1424.
Hij is overleden tusen 10 feb 1460 en de vermelde datum.

(1) Hij trouwde met **Arnolda Oem van Bochoven van Zevender**, (dochter van **Claes Oem van Zevender** en **Machteld van Isendoorn**) ovl. < 26 Feb 1423.

Vrouwe van Renswoude (1417-1423).

Kinderen:

91. i **Gerrit van Culemborg**,⁵² ovl. ca. 1459.
Heer van Renswoude en Akersloot (1423-1459) als leenvolger van zijn moeder. Zie ook Karel de Grote reeks 70.

Hij trouwde met **Margriet Taets van Amerongen**, ovl. > 6 Jun 1481.⁵³
Zij is op 9 juni 1481 als weduwe vermeld.

92. ii **Zweder van Culemborg**,⁵⁴
Hij is vermeld op 16 mrt. 1466, 13 mei 1476 en 30 sept. 1476.

93. iii **Judith van Culemborg**.

Zij trouwde met **Johan Gerritsz van Zuijlen van Natewisch**,⁵⁵ ovl. > 9 Sep 1497.⁵⁶
Hij kreeg op 24 nov. 1486 het losrecht van het veer te Wiel; hij zegelde op 20 apr. 1493 een brief van de Utrechtse bisschop. Hij werd reeds in 1443 met Zuijlenstein beleend. Hij is op hoge leeftijd overleden na de vermelde datum en voor 1500.

(2) getrouwd 1421/38, **Gijsberta van Zuylen van Nijvelt**,⁵⁷ (dochter van **Jacob van Zuijlen van Nijeveld** en **Elisabeth van Nijenrode**) ovl. > 16 Mrt 1466.

Zij is overleden na de vermelde datum en waarschijnlijk zelfs na 10 juli 1468. Zij is vermeld tussen 18 febr. 1441 en 16 mrt. 1466. Zij is beleend met land onder Maurik St. Simon (1454).

Kinderen:

94. iv **Hubert van Culemborg**, geb. 1420, ovl. < 6 Jun 1481.
Heer van Maurik.

Hij trad op 28 jan. 1458 op als gemachtigde van zijn ouders; hij werd in 1459, na opdracht door zijn moeder, beleend met 6 morgen land te Maurik in de Huijsmaten. Op 24 juni 1468 droeg hij aan heer Gerrit II een hofstede op te Maurik met 14 morgen land, die hij van zijn vader geërfd had. Vier dagen later beloofde hij, na een vete met zijn neef Gerrit II, nooit meer iets tegen deze te zullen ondernemen (Archief Culemborg, reg. 1546a, 1884 en 1887; Leenboek Culemborg C III fol.105v).

(1) getrouwd 1460, **NN Johansdr van Rossem**, (dochter van **Johan Goossensz van Rossem** en **Margaretha van Groesbeek**).

95. v **Willem 'de Oude' van Culemborg**, ovl. > 13 Mei 1476.⁵⁸
Hij kreeg van zijn vader op 26 mrt. 1444 een jaarlijkse rente van 25 oude schilden. Hij zegelde oa. op 28 juni 1449, 2 juni 1453 en 24 juni 1468. Hij was dedingsman op 24 mrt. 1460. Hij is overleden tuseen de vermelde datum en 30 sept. 1476. Hij liet een windmolen en andere goederen na, gelegen onder Rijswijk.

96. vi **Hendrik van Culemborg**, ovl. > 8 Jun 1482.⁵⁹
Hij zegelde op 2 juni 1453, 12 febr. 1469, 23 mei 1470 en 14 aug. 1471. Hij werd op 2 febr. 1460 beleend met Muijswinkel in het kerspel Ravenswaay. Hij is tussen 1471-1472 vermeld als richter in de Nederbetuwe. Hij kreeg op 16 febr. 1482 het huis te Maurik van heer Jasper in leen.

(1) getrouwd 1455, **Woltera Grauwert**, (dochter van **Peter Grauwert** en **Johanna van Raephort**) ovl. < 15 Jun 1493.
Zij is een bastaard van haar vader bij haar moeder. Vrouwe van Vuilcoop (1460); zij vroeg op 30 juni 1467 het huis te Vuilcoop op. Het huwelijk vond plaats op St. Lambertusdag in 1455.

42. **Jutte van Culemborg**, ovl. > 1 Jan 1428, begraven in Keulen.

Zij trouwde met **Johan V van Reifferscheid**, (zoon van **Hendrik II van Reifferscheid** en **Richardis van der Dyck**) ovl. 26 Okt 1418.⁶⁰
Heer van Reifferscheid, Bedbur en Dijck. Zijn afstamming voert terug tot Karel de Grote.

Kinderen:

97. i **Johan VI van Salm-Reifferscheid**, geb. < 1418, ovl. 28 Sep 1475, begraven in Keulen.
Graaf, Keuls erfmaarschalk.

Hij trouwde met **Irmgardis van Wevelinghofen**, (dochter van **Willem van Wevelinghofen** en **Richardis van Alfter**) ovl. 1474, begraven in Salm (DL).
Erfgename van Alfter.

46. **Hendrik van Wassenaar**, ovl. 23 Jan 1447, begraven in Den Haag.
Heer van Wassenaar.

Hij trouwde met **Catharina van der Aa van Gruythuyse**, ovl. 1460, begraven in Wassenaar.

Kinderen:

98. i **Jan I van Wassenaar**, ovl. 1494/95, begraven in Den Haag.
Heer van Wassenaar.

Hij trouwde met **Johanna van Halewijn**, (dochter van **Joost van Halewijn** en **Jeanne de la Trémouille**) ovl. 1529, begraven in Den Haag.

47. **Johanna van Egmond**, ook bekend als Jan Dirk van Egmond, ovl. < 15 Apr 1450.
Zij werd op 18 juni 1432 beleend met Doortoghe.

getrouwd < 5 Sep 1430, **Jan van der Leck**, geb. ca. 1390, (zoon van **Dirck van der Leck** en **Gillisje van Cralingen**) ovl. < 10 Jul 1472.
Heer van Kastrikum, Kronenburg, Oud-Haarlem.

Hij werd in 1431 beleend met Kralingen en Honingen als erfgenaam van zijn moeder.

Hij werd op 1 mei 1437 beleend door Filips 'de Goede' met een tiende te Naalswijk, 10 morgen land te Rijswijk en 18 morgen te Alphen. Dit had hertog Filips, toen het hem was aanbestorven door de dood van Heer Dirk van Egmond, die ze in recht leen hield, gegeven aan heer Hugo de Lannoy; deze verkocht de goederen aan Jan van der Leck (Holl. Leenk. 114 fol.57v en 58).

Kinderen:

99. i **Adriaan van der Leck**.
Heer van Kralingen; hij werd op 15 april 1450 beleend met Doortoghe als erfgenaam van zijn moeder.

Hij trouwde met **Catharina van Assendelft**, (dochter van **Gerrit IV van Assendelft** en **Beatrix van Dalem van Dongen**) ovl. 1494.

- ¹ A.W.E. Dek, Genealogie der Graven van Holland; 4e druk.
- ² Holl. Leenk. 50 fol.123v, fol.318; Holl. Leenk. 55 fol.78.
- ³ RA Utrecht, Coll. Booth, fol.17; Nassau Domeinraad, no.8375 fol.XVII los erbij; Nassau Domeinraad, no.8375 fol.42; v. Mieris IV, pag.709.
- ⁴ Holl. Leenk. 274, fol.39v; Ned. Leeuw 1950, pag.179.
- ⁵ Holl. Leenk. 50, fol.310v.
- ⁶ Holl. Leenk. 50, fol.276v; Mieris III pag. 499.
- ⁷ Holl. Leenk. 26, fol.19.
- ⁸ Drossaers: Archief Nassause Domeinraad, deel II, uitg. 1955, reg. 250 en 296
dr. A.W.E. Dek: Genealogie der Heren en Graven van Egmond, pag. 14-16
van Mieris: Charterboek II pag. 808, 835; III pag 250, 276 en 310.
- ⁹ Ned. Leeuw 1949, blz. 384.
- ¹⁰ GN 1968 blad 252; Archief Culemborg reg. 180, 231, 235 en 588. Rekeningen van Culemborg 1413 pag. 51 Dek: Genealogie Egmond (1970); Genealogie Brederode (jaarb CBG 1959. pag 111).
- ¹¹ GN 1968 blad 340; GN 1983 blad 252.
- ¹² Algemene Geschiedenis der Nederlanden; 1951; deel III, pag. 241 ev.
- ¹³ Archief Culemborg, reg. 1072.
- ¹⁴ Rekeningen Culemborg, jaar 1382.
- ¹⁵ Archief Culemborg, r 587/590,489,489a.
- ¹⁶ Rekeningen Culemborg, jr.1384,1399,1418.
- ¹⁷ Nassau Domein Archief II R. 1060.
- ¹⁸ Drossaers: Archief Nassause Domeinraad, deel II, uitg. 1955, reg. 820 en 859 Obreen: Het geslacht van Borselen in Ned. Leeuw 1927, kol. 328 dr. A.W.E. Dek: Genealogie Egmond, pag. 17.
- ¹⁹ Jaarboek Die Haghe 1907, blz. 422.
- ²⁰ zie Gouthoeven pag. 127.
- ²¹ Nassau Domeinraad nr. 8375 fol.XXXII.
- ²² Nassau Domeinraad nr. 221, XIV fol.1936v; Ned. Leeuw 1950, pag.179.
- ²³ Holl. Leenk. 114, fol.45.
- ²⁴ Holl. Leenk. 114, fol.40v en 51v; Mieris IV, pag. 604 en 792.
- ²⁵ Nassau Domeinarchief II; RA Utrecht, handschr. Buchel 328, fol.140.
- ²⁶ Nassau Domeinraad nr. 8374 fol.227.
- ²⁷ Leenhof Vianen, no. 10 fol. 50.
- ²⁸ Archief Culemborg, reg. 364 Drossaers: Archief Nassause Domeinraad, deel II, uitg. 1955, r. 473, 644, 748.
- ²⁹ Drossaers: Archief Nassause Domeinraad, deel II, uitg. 1955, reg. 1041.
- ³⁰ Holl. Leenk. 54, fol. 144v.
- ³¹ Drossaers: Archief Nassause Domeinraad, deel II, uitg. 1955, reg. 734 Archief Culemborg, reg 1492 Leenaktenboeken van Gelre, Kwartier van Nijmegen, pag. 371.
- ³² Verslagen 's Rijks oude archieven 1895 no. 80 en 1902 no. 121.
- ³³ Béthune, blz. 388.
- ³⁴ Holl. Leenk. 52, pag. 224 Drossaers: Archief Nassause Domeinraad, deel II, uitg. 1955, reg. 410.
- ³⁵ Archief Culemborg, reg. 268 ev.
- ³⁶ Archief Culemborg, reg. 477,1149,1196.
- ³⁷ J.M. Sernee ea: Archieven van Kloosters in Delfland, reg. 191 en 194.
- ³⁸ Rijksarchief Arnhem; aanwinsten 1901 no. 391.
- ³⁹ Archief Culemborg, reg. 609.

⁴⁰ Archief Culemborg, r.1383,1384,1410ev.

⁴¹ Archief Culemborg, r 1383,1334,1385ev.

⁴² Rekeningen Culemborg, jaar 1431.

⁴³ Archief Bergh, register Raesfelt, f.11 Archief Culemborg reg. 928.

⁴⁴ Archief Huis Bergh, blz. 124 en 150.

⁴⁵ Rekeningen Culemborg, jaar 1423 ev.

⁴⁶ Archief Culemborg, reg 1186a.

⁴⁷ Wapenheraut 1915, pag. 53.

⁴⁸ Archief Culemborg, reg 372,453,958 ev.

⁴⁹ Archief Culemborg, reg. 1756 en 2368.

⁵⁰ Leenboek Vianen 10, fol. 49v.

⁵¹ Rekeningen Culemborg 1381

Archief Culemborg, reg. 453, 1576, 600, 819, 958, 1383, 1384, 1385, 1386, 1602 en 1815.

⁵² M.J.L baron Taets van Amerongen: De hooge en vrije heerlijkheid van Renswoude en Emmickhuijsen, uitg. 1914.

⁵³ Archief Culemborg, r. 1672,2280,2281.

⁵⁴ Archief Culemborg, r. 1815, 2126, 214.

⁵⁵ Archief Culemborg, reg. 2407 en 2544.

⁵⁶ Utrechtse Ridderhofsteden I, pag. 264-265.

⁵⁷ Archief Culemborg, reg. 1124a en 1815.

⁵⁸ Archief Culemborg, reg, 1196, 1296, 1383-1386, 1884, 1611, 2126 en 2145.

⁵⁹ Archief Culemborg, reg. 1383, 1385, 1914, 1970, 2009, 2303 en 2312.

⁶⁰ Europaïschen Stammtafeln band III; uitgave Marburg 1956, tafel 148.